

*Amnon en
Tamar*

13¹ Enige tijd daarna gebeurde het volgende: Davids zoon Avsjalom had een zeer knappe zuster, die Tamar heette, en Amnon, Davids zoon, was verliefd op haar. ² Amnon werd bijna ziek van verlangen naar zijn zuster Tamar, daar zij een maagd was en het dus in Amnons ogen onmogelijk scheen, haar iets aan te doen. ³ Nu had Amnon echter een vriend, wiens naam Jonadav was, een zoon van Davids broer Sjima. Deze Jonadav was een zeer wijs man. ⁴ Hij zei tegen hem: „Waarom ziet u, koningszoon, er iedere morgen zwakker uit? Wilt u het mij niet vertellen?” Waarop Amnon hem antwoordde: „Ik ben verliefd op Tamar, de zuster van mijn broer Avsjalom.” ⁵ Toen zei Jonadav tegen hem: ga op uw bed liggen en doe alsof u ziek bent; als uw vader dan komt om u te bezoeken, zeg dan tegen hem: ‘laat alstublieft mijn zuster Tamar komen, opdat zij mij wat te eten zal geven; laat haar het voedsel voor mijn ogen bereiden, zodat ik het zie en het uit haar hand kan eten.’” ⁶ En zo ging Amnon dus liggen en hield zich ziek. Toen de koning kwam om hem te bezoeken, zei Amnon tegen de koning: laat alstublieft mijn zuster Tamar komen en voor mijn ogen twee hartenkoeken klaarmaken, die ik uit haar hand zal eten. ⁷ Dus zond David [een boodschap] naar het huis van Tamar en liet haar zeggen: ga toch naar het huis van je broer Amnon en bereidt hem iets te eten. ⁸ Daarop ging Tamar naar het huis van haar broer Amnon, terwijl die op zijn bed lag. Zij nam wat deeg, kneedde het en maakte voor zijn ogen hartenkoeken, en bakte ze. ⁹ Daarna nam zij de pan en goot die voor hem leeg, maar hij weigerde ervan te eten. [In plaats daarvan] zei Amnon: „Laat

*Amnon houdt
zich ziek*

1. Enige tijd daarna gebeurde het volgende – Nadat ons verteld werd over Davids zonde met Bat Sjeva, worden nu opeenvolgend de G-ddelijke straffen hiervoor meegedeeld:

- (1) De dood van het kind (12:8).
- (2) Amnons verkrachting van Tamar (dit hoofdstuk).
- (3) Amnons dood door Avsjalom (v.28 van dit hoofdstuk).
- (4) Avsjaloms rebellie en dood (hfd. 17 en 18).

Een zeer knappe zuster, Tamar – Zij was de dochter van zijn moeder (*Rasji*).

Tamar en Avsjalom waren de kinderen van Ma’acha, die David in de strijd veroverd had (zie 3:3). Volgens de wetten van de knappe vrouw die in de strijd gevangen wordt (Devariem 21:10-14) is alleen de eerste gemeenschap met haar toegestaan. Wanneer men haar wil houden, moet zij Joods worden. Volgens de Talmoed (Sanhedrin 22) werd Tamar geboren uit de eerste relatie met Ma’acha, toen zij nog niet Joods was (en een kind van een niet-Joodse moeder heeft geen familieband met zijn/haar Joodse vader) (*Radak*).

2. Bijna ziek – Totdat hij er ziek van werd (*Rasji*).

Naar zijn zuster Tamar – Hoewel ze wettelijk zijn zuster niet was, wordt ze zo genoemd omdat David haar vader was (*Radak*).

Daar zij een maagd was – En zij bleef verborgen in haar huis en weigerde naar buiten te gaan. Daarom „scheen het onmogelijk in Amnons ogen, enz.” Het was verborgen voor hem met welk excuus hij in staat zou zijn om bij haar te kunnen liggen (*Rasji*). [M.a.w., hij kon geen excuus bedenken om haar naar zich toe te lokken.] *Radak* verklaart: omdat zij nog maagd was, verlangde hij nog meer naar haar.

3. Een zeer wijs man – Sluw, voor slechte dingen (*Rasji*).

4. Zwak – Mager, zoals in: „Mager en misvormd (Bereisjiet 41:19) [waar sprake is van de koeien in de droom van Par’o] (*Rasji*).

Koningszoon – Het past een koningszoon niet zo bedroefd te zijn (*Abarbanel*).

Ieder ochtend – Jonadav, die erg slim was, begreep dat Amnons gekwelde uiterlijk iedere ochtend het gevolg was van zijn nachtelijk verlangen naar een vrouw (*Radak*).

5. Opdat ze me wat te eten zal geven – Amnon deed alsof hij geen eetlust had en vertelde David dat alleen als Tamar zou komen en zijn voedsel zou bereiden, hij weer trek in eten zou krijgen (*Metsoedat David*).

Eten – Heb. הַבֶּרֶךְ, de maaltijd (*Rasji*). D.w.z. een lichte maaltijd.

6. Hartenkoeken – Deeg in water gekookt (*Radak*).

8. En ze maakte hartenkoeken – Ze kookte ze in heet water, dat wil zeggen, ze deed fijn meel eerst in heet water en daarna in hete olie (*Rasji*).

9. De pan – Een soort platte koekepan (*Rasji*).

ieder hier weggaan!” waarop iedereen van hem wegging. ¹⁰ Hierop zei Amnon tegen Tamar: „Breng de koeken naar dit vertrek, zodat ik ze uit je eigen hand kan eten.” En dus nam Tamar de hartenkoeken die zij bereid had en bracht ze naar haar broer Amnon in zijn vertrek. ¹¹ Toen zij ze hem echter wilde geven om te eten, hield hij haar vast en zei: „Kom bij mij liggen, mijn zusje!” ¹² Zij zei echter: „Nee mijn broer! Doe mij geen geweld aan, want zo iets doet men niet in Israël; doe zo iets schandelijks niet!” ¹³ En ik, waarheen moet ik gaan met mijn schande? En jij zult als een der minderwaardigste mensen in Israël beschouwd worden! Spreek daarom liever met de koning, want hij zal mij je niet weigeren.” ¹⁴ Hij wilde echter niet naar haar luisteren, maar overmeesterde haar, randde haar aan en verkrachtte haar.

*Amnon
verkracht
Tamar*

¹⁵ Maar nu voelde Amnon een diepe haat voor haar opkomen; zijn haat voor haar was nu nog groter dan de liefde, waarmee hij haar bemind had. Amnon zei daarom tegen haar: „Maak dat je weg komt!” ¹⁶ Maar zij antwoordde hem; „Doe dat niet! Als je mij nu wegstuurt zou dat immers nog erger zijn dan het andere, wat je me hebt aangedaan!” Maar hij wilde niet naar haar luisteren, ¹⁷ maar riep zijn bedienden en zei: „Haal haar hier weg, breng haar naar buiten en sluit de deur achter haar.” ¹⁸ Zij had een gestreepte mantel aan, zoals de jonge koningsdochters gewoon waren te dragen. Maar zijn dienaar voerden haar naar buiten en deden de deur achter haar op slot. ¹⁹ Tamar deed nu as op haar hoofd en scheurde het veelkleurige kledingstuk dat zij droeg. Vervolgens legde zij haar hand op haar hoofd en ging luid snikkend heen. ²⁰ Toen zei haar broer Avsjalom tegen haar: „Is je broer Aminon bij je geweest? Nu, mijne zuster, wees stil, hij is immers je

Laat iedereen hier weggaan – Ik wil alleen door Tamar bediend worden (*Malbiem*).

12. Zo iets doet men niet in Israël – Buitenechtelijke relaties hebben (*Ralbag*).

13. Want hij zal mij je niet weigeren – Want ik ben voor jou toegestaan, want mijn moeder werd van mij zwanger toen zij nog niet Joods was, een zeer knappe vrouw, die David in de oorlog gevangen genomen had. En een zoon of dochter van een [niet-Joodse] slavin wordt in geen enkel opzicht als een zoon [of dochter] beschouwd (*Rasji*).

Tamar wilde niet echt trouwen met Amnon, maar probeerde op deze manier van hem af te komen (*Abarbanel*).

14. Hij overmeesterde haar – Kennelijk met geweld (*Abarbanel*).

15. Maar nu voelde Amnon een diepe haat voor haar – Een [schaam-]haar van haar raakte verstrengeld om zijn lid en maakte hem iemand met een afgesneden lid (*Rasji*, op basis van Sanhedrin 21a).

Deze abnormale haat werd ingegeven door Hasjem, opdat hij haar uit zijn huis zou gooien en waardoor [door deze vernedering van Tamar, Avsjaloms zuster] Avsjalom een dodelijke haat tegen hem zou krijgen en hij hem tenslotte zou vermoorden. En dit alles was een straf voor David wegens zijn affaire met Bat-Sjeva en Oeria, ter vervulling van wat de profeet tegen David gezegd had: „Het zwaard zal niet wijken van uw huis.” En hetzelfde geldt voor Avsjalom: alles met gelijke mate (*Radak*).

Ralbag suggereert dat de haat van Amnon het gevolg was van Tamars weigering, of omdat ze hem beledigd had door hem te beschuldigen van zedeloosheid en mogelijk beledigde ze hem nog meer tijdens hun worsteling. Een andere mogelijkheid is, dat nu zijn lust bevredigd was, hij zich schaamde voor zijn schaamteloos gedrag en dat hij deze zelfhaat nu op Tamar projecteerde.

16. Doe dat niet – Wees niet zo slecht en zendt mij niet weg, want dat is nog erger dan wat je al met me gedaan hebt, door mij te verkrachten, want je maakt het nog erger door mij weg te sturen (*Rasji*).

Haar wegsturen maakte dat haar schande nu publiek bekend zou worden, terwijl de verkrachting alleen een privé-schande was (*Abarbanel*).

18. Een gestreepte mantel – Een veelkleurig kledingstuk (*Ralbag*).

19. Ze deed nu as op haar hoofd – Zodat iedereen zou kunnen zien dat ze tegen haar wil in verkracht was (*Metsoedat David*).

Ging luid snikkend heen – Onze Geleerden hebben ter plaatse onmiddellijk het verbod uitgevaardigd op het alleen samen zijn zelfs met een ongetrouwde vrouw (*Radak*).

20. Aminon – Spottend (*Radak*).

Wees stil, hij is immers je broer – Beledig hem niet (*Metsoedat David*).

broer! Trek het je niet zo aan.” Zo bleef dus Tamar geheel verslagen en alleen in het huis van haar broer Avsjalom.

²¹ Toen koning David hoorde wat er gebeurd was, werd hij woedend. ²² Avsjalom echter sprak met Amnon kwaad noch goed, daar Avsjalom Amnon haatte, omdat hij zijn zuster Tamar verkracht had.

Avsjalom beraamt de moord op Amnon ²³ Het gebeurde twee jaar later dat de schaapscheerders bij Avsjalom waren in Baäl-Chatsor, dat bij Efrajiem ligt; daar nodigde Avsjalom alle zonen van de koning voor uit. ²⁴ Avsjalom ging ook naar de koning en zei: „Zie hier, de schaapscheerders zijn bij uw dienaar, laat dus de koning en zijn dienaren met uw dienaar meegaan.” ²⁵ De koning echter zei tegen Avsjalom: „Nee, mijn zoon! laat ons niet met z'n allen gaan, opdat we je niet lastig vallen. Hierop drong deze nogmaals bij hem aan, maar hij wilde niet gaan en zegende hem. ²⁶ Toen zei Avsjalom: „Zo niet, laat dan toch mijn broer Amnon met ons mee gaan.” Maar de koning antwoordde hem: „Waarom zou hij met je mee gaan?” ²⁷ Avsjalom drong echter bij hem aan, waarop hij Amnon en de overige zonen van de koning met hem mee zond.

De moord op Amnon ²⁸ Nu gebod Avsjalom zijn bedienden als volgt: „Let op! Als Ammons hart vrolijk is van de wijn, en als ik dan tegen jullie zeg: ‘Sla Amnon neer!’ dan moeten jullie hem doden. Wees niet bang, ik beveel het jullie immers; wees dus sterk en gedraag je als dappere helden.”

²⁹ Avsjaloms bedienden deden met Amnon, zoals Avsjalom bevolen had, waarop alle zonen van de koning opstonden, en terwijl ieder een muilezel beklom, gingen ze op de vlucht. ³⁰ Ze waren nog onderweg, toen reeds het gerucht David bereikt had, dat Avsjalom alle zonen van de koning zou hebben omgebracht, zonder dat één van hen overgebleven was. ³¹ Toen stond de koning op, scheurde zijn kleren en ging op de grond zitten, en al zijn dienaren stonden daar met gescheurde kleren. ³² Toen sprak Jonadav, de zoon van Davids broer Sjima, en zei: „Laat

Alleen in het huis van haar broer Avsjalom – Hier zorgde Hasjem voor, opdat Avsjalom Tamar zou willen wreken (*Abarbanel*).

22. Avsjalom echter sprak met Amnon kwaad noch goed – Hij sprak wel met Amnon, maar niet over diens affaire met Tamar, en daardoor kropte de woede in hem op, want als hij ervoor gekozen had er wel met hem over te praten, zou veel van zijn woede zijn afgekoeld (*Abarbanel*).

23. Twee jaar later – Avsjalom wachtte twee jaar, opdat Amnon zou denken dat de hele zaak vergeten was (*Abarbanel*).

De schaapscheerders – Het was hun gewoonte om een feest te geven op de dag dat de schaapscheerders de schapen kwamen scheren, zoals ook Naval toen een feest gaf [zie Sjmoeël I, 25:7 en 36] (*Rasji*).

24. Laat de koning – Het was helemaal niet de bedoeling van Avsjalom dat David het feest zou bijwonen, maar hij nodigde hem alleen maar uit om zijn boze plannen te verhullen (*Abarbanel*).

26. Zo niet – Indien u niet met ons mee kan gaan, laat dan Amnon meegaan (*Rasji*).

27. Amnon en de overige zonen – Avsjalom had de overige zonen al uitgenodigd, maar Amnon was de troonopvolger en bezat daarom speciale status. Daarom nodigde hij hem apart uit (*Abarbanel*).

28. Wees niet bang – Om de oudste zoon van de koning te doden, want het is mijn verantwoordelijkheid (*Malbiem*).

29. Gingen op de vlucht – Want ze vreesden dat Avsjalom ook hen wilde vermoorden (*Abarbanel*).

30. Dat alle zonen van de koning zouden zijn omgebracht – Mogelijk was dit gerucht door Hasjem verspreid, als straf voor wat Bat-Sjeva moest ervaren, toen ze vernam daar haar echtgenoot gedood was.

31. Toen stond de koning op, scheurde zijn kleren – Want wie verneemt dat zijn zoon dood is, die moet zijn kleren staande inscheuren (*Sj.A., J.D.* 340:1-4).

32. Toen sprak Jonadav – Het gerucht dat alle zonen van de koning gedood werden komt van diegenen die denken dat Avsjalom dat gedaan heeft om alle troonpretendenten uit te schakelen, zodat hij zelf de troonopvolger wordt. Maar dat is niet waar. Hij heeft alleen Amnon gedood omdat die Tamar, Avsjaloms zuster, verkracht en vernederd heeft (*Malbiem*).

In opdracht van Avsjalom – Volgens de vertaling van *Rasji*.

mijn heer toch niet zeggen dat alle jonge zonen van de koning gedood zijn, want alleen Amnon is gedood in opdracht van Avsjalom, hetgeen hij al van plan was vanaf de dag dat hij zijn zuster Tamar verkracht had. ³³ Laat mijn heer de koning dus niet denken dat alle zonen van de koning dood zijn, want dat is het niet zo; alleen Amnon is dood.”

Avsjalons vlucht

³⁴ Intussen was Avsjalom gevlucht. Toen de bediende, die op den uitkijk stond, in de verte tuurde, zag hij, dat van den weg achter hem, van de zijde van 't gebergte, veel volk aankwam. ³⁵ Jonadav zei daarop tegen de koning: „Ziet u wel, de zonen van de koning komen er al aan; het is dus gebeurd overeenkomstig wat uw dienaar gezegd heeft. ³⁶ Hij was nauwelijks uitgesproken, of zie, daar kwamen de zonen van de koning al aan. Ze begonnen luidkeels te huilen, waarop ook de koning en al zijne dienaren ook luidkeels begonnen te huilen.

³⁷ Avsjalom was inmiddels gevlucht en naar Talmi, de zoon van Ammiehoed, koning van Gesjoer, gegaan, Maar hij [David] bleef zijn hele leven om zijn zoon rouwen. ³⁸ Avsjalom was gevlucht en naar Gesjoer gegaan, en bleef daar drie jaar. ³⁹ [Daarentegen] verlangde Koning David hevig naar Avsjalom, want hij had zich verzoend met de gedachte dat Amnon gestorven was.

37. Naar Talmi – De vader van zijn moeder (*Radak*), zoals er staat geschreven in vers 3:3: „En de derde zoon was Avsjalom, de zoon van Maächa, de dochter van Talmi, de koning van Gesjoer.”

Maar hij [David] bleef zijn hele leven om zijn zoon rouwen – Deze vertaling volgt die van *Metsoedat David*, maar *Radak* schrijft dat David alleen gedurende de drie jaar dat Avsjalom weg was, rouwde.

38. Avsjalom was gevlucht – De reden waarom dit hier wordt herhaald is misschien om er de nadruk op te leggen, dat hoewel Avsjalom, kennelijk zonder naar zijn vader en zijn huis terug te verlangen, drie jaar in Gesjoer bleef, David wel naar hem verlangde, zoals uit het volgende vers blijkt (*Da'at Mikra*).

39. En Koning David verlangde – Dit is een ingekort vers [dat men als volgt moet lezen]: „En de ziel van David verlangde.” Zo vertaalt ook Jonatan. En zo staat het ook in Tehilliem 84:3 (*Rasji*).

Hij had zich verzoend met de dood van Amnon – Hij had troost geaccepteerd (*Rasji*).